

UZASADNIENIE

wyroku wydanego na posiedzeniu niejawnym w dniu 4 grudnia 2020 roku

Pozwem z dnia 24 sierpnia 2020 r. (data prezentaty Sądu) powód J. K. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. na jego rzecz kwoty 400 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienia od dnia 2 listopada 2019 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego adwokata oraz opłaty od pełnomocnictwa według norm przepisanych.

W uzasadnieniu roszczenia powód wskazał, że na podstawie rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 lipca 2004 r. dochodzi od pozwanej odszkodowania za opóźniony lot. Wyjaśnił, że w dniu 28 lipca 2019 r. podróżował samolotem obsługiwanym przez pozwaną na trasie W. do H.. Lot był realizowany w ramach wykupionej w biurze podróży imprezy turystycznej. Cena przelotu została wliczona w cenę usług turystycznych, świadczonych na rzecz małoletniego (dowód: umowa o świadczenie usług turystycznych – k. 12; pozew – k. 2-9).

W dniu 21 października 2020 r. w sprawie o sygn. akt I Nc 3444/20 Referendarz Sądowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (nakaz zapłaty – k. 42).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana (...) sp. z o.o. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwana podniosła zarzuty opóźnienia w rozmiarze tylko 24 minut, przedawnienia roszczenia oraz braku legitymacji czynnej. Ponadto podniósł, że rozporządzenie 261/2004 nie ma zastosowania do pasażerów podróżujących bezpłatnie. Wnosił również o miarkowanie kary ustawowej z uwagi na wykonanie zobowiązania w całości. (sprzeciw – k. 43-51).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. K. w ramach wykupionej usługi turystycznej realizowanej przez biuro (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. odbył w dniu 28 lipca 2019 r. lot z W. do H.. (dowód: zgłoszenie-rezerwacja nr (...) 2019, k. 12). Lot ten uległ opóźnieniu ponad 3 godziny. (fakt przyznany – zgłoszenie reklamacji k. 13-14, odpowiedź na reklamację k. 15).

Pełnomocnik przedstawiciela ustawowego małoletniego J. K., pismem z dnia 1 października 2019 r. wezwał (...) sp. z o. o. z siedzibą w W. do zapłaty kwoty 400 euro, w terminie 30 dni od otrzymania wezwania tytułem odszkodowania za opóźnienie lotu (...) (dowody: wezwanie do zapłaty w aktach – k. 13).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dokumentów i ich kserokopii złożonych do akt sprawy. Okoliczności te jako przyznane Sąd na podstawie art. 229 i 230 k.p.c. uznał za udowodnione, nadto znajdują potwierdzenie w złożonych do akt dokumentach. Dokumenty te Sąd uznał za wiarygodne, gdyż składają się one na spójny obraz stanu faktycznego i nie pozostają ze sobą w sprzeczności.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się niezasadne.

Na wstępie rozważań należy zaznaczyć, że Sąd rozpoznał niniejszą sprawę na posiedzeniu niejawnym, uznając, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne - na podstawie art. 1481 § 1 k.p.c., zgodnie z którym Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

Powód opierał swoje roszczenie na regulacji zawartej w Rozporządzeniu (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającym wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającym rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U. UE L 2004/46/1). Ochrona na podstawie przepisów powołanego Rozporządzenia obejmuje nie tylko pasażerów lotów regularnych, ale również pasażerów lotów nieregularnych, w tym także loty stanowiące część zorganizowanych wycieczek (motyw piąty Rozporządzenia). W myśl art. 5 ust. 1 lit. c Rozporządzenia: w przypadku odwołania lotu, pasażerowie, których to odwołanie dotyczy mają prawo do odszkodowania od obsługującego przewoźnika lotniczego, zgodnie z art. 7, chyba że:

- i) zostali poinformowani o odwołaniu co najmniej dwa tygodnie przed planowym czasem odlotu; lub
 - ii) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie od dwóch tygodni do siedmiu dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot najpóźniej dwie godziny przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej cztery godziny po planowym czasie przylotu; lub
- (...) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie krótszym niż siedem dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot nie więcej niż godzinę przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej dwie godziny po planowym czasie przylotu.

Stosownie do art. 7 ust. 1 Rozporządzenia pasażerowie otrzymują odszkodowanie w wysokości:

- a) 250 EUR dla wszystkich lotów o długości do 1.500 kilometrów;
- b) 400 EUR dla wszystkich lotów wewnątrzspółnotowych dłuższych niż 1.500 kilometrów i wszystkich innych lotów o długości od 1.500 do 3.500 kilometrów;
- c) 600 EUR dla wszystkich innych lotów niż loty określone w lit. a) lub b).

Przy określaniu odległości, podstawą jest ostatni cel lotu, do którego przybycie pasażera nastąpi po czasie planowego przylotu na skutek opóźnienia spowodowanego odmową przyjęcia na pokład lub odwołaniem lotu. W dalszej kolejności należy wskazać, iż w myśl art. 5 ust. 3 Rozporządzenia obsługujący przewoźnik lotniczy nie jest zobowiązany do wypłaty rekompensaty przewidzianej w art. 7, jeżeli może dowieść, że odwołanie jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków.

Sąd zważył, że artykuły 5, 6 i 7 Rozporządzenia nr 261/2004 należy interpretować w ten sposób, że do celów stosowania prawa do odszkodowania, pasażerów opóźnionych lotów należy traktować jak pasażerów odwołanych lotów oraz że mogą oni powoływać się na prawo do odszkodowania przewidziane w art. 7 tego Rozporządzenia, jeżeli z powodu ww. lotów poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny, tzn. jeżeli przybędą do ich miejsca docelowego co najmniej trzy godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika lotniczego godzinie przylotu. Niemniej, takie opóźnienie nie rodzi po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu jest (było) spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego (tak Europejski Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawach połączonych C-402/07 i C 432/07 mających za przedmiot wnioski o wydanie na podstawie art. 234 WE orzeczeń w trybie prejudycjalnym, złożone w postępowaniu C. S., G. S., A. S. p-ko (...) oraz S. B., K. L. p-ko A. France SA, (...) (...) - (...)).

Należy podkreślić, że celem Rozporządzenia wynikającym zwłaszcza z motywu drugiego, jest podniesienie poziomu ochrony pasażerów lotniczych, poprzez naprawienie szkód przez nich poniesionych w ramach transportu lotniczego w przypadku „odmowy przyjęcia na pokład i odwołania lub dużego opóźnienia lotów”. Pasażerowie, których lot został odwołany oraz pasażerowie, których lot jest znacznie opóźniony, ponoszą analogiczną szkodę polegającą na stracie czasu w stosunku do pierwotnego planu ich lotu, a w konsekwencji znajdują się w porównywalnych sytuacjach. Dlatego

też należy uznać za Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości, że pasażerowie lotów opóźnionych mogą powoływać się na prawo do odszkodowania przewidzianego w art. 7 Rozporządzenia nr 261/2004, jeżeli z powodu opóźnienia poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny. Takie rozwiązanie jest również zgodne z motywem piętnastym Rozporządzenia, skoro na podstawie tego motywu ustawodawca powiązał „duże opóźnienie” z prawem do odszkodowania. Ponieważ art. 6 Rozporządzenia przypisuje takie skutki prawne już w przypadku niektórych lotów opóźnionych o dwie godziny, motyw piętnasty Rozporządzenia obejmuje bez wątpienia opóźnienia o co najmniej trzy godziny. Podkreślić należy, iż także wyrokiem z dnia 23 października 2012 r. w połączonych sprawach C-581/10 i C-629/10 Europejski Trybunał Sprawiedliwości orzekając w składzie (...) potwierdził interpretację Rozporządzenia zaprezentowaną w wyroku C-402/07.

Zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego przez powoda okazał się trafny.

Zgodnie z art. 117 §§ 1 i 2 kc z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne. Po upływie terminu przedawnienia, na zarzut podniesiony przez pozwanego, sąd oddali powództwo, niezależnie od tego, czy roszczenie było uzasadnione czy też nie.

Stosownie do art. 775 k.c. przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące umowy przewozu (tytułu XXV) stosuje się do przewozu w zakresie poszczególnych rodzajów transportu tylko o tyle, o ile przewóz ten nie jest uregulowany odrębnymi przepisami. Umowa przewozu lotniczego uregulowana została takimi odrębnymi przepisami, a to w szczególności zawartymi w ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2016 r., poz. 605) oraz w powołanych umowach międzynarodowych.

Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze nie zawiera odrębnych unormowań dotyczących przedawnienia roszczeń. Stosownie do art. 205 ust. 1 pr. lot. do umowy przewozu lotniczego, w tym czarteru lotniczego oraz do innych stosunków cywilnoprawnych związanych z przewozem lotniczym, nieuregulowanych przepisami niniejszej ustawy i umowami międzynarodowymi, stosuje się przepisy prawa cywilnego.

Zgodnie z art. 205c ust. 1 pr. lot. dochodzenie roszczeń majątkowych wynikających z przepisów rozporządzenia nr 261/2004/WE przysługuje pasażerowi po wyczerpaniu postępowania reklamacyjnego. W myśl art. 205c pr. lot. postępowanie reklamacyjne uważa się za wyczerpane w przypadku, gdy przewoźnik lotniczy, organizator turystyki albo sprzedawca biletów rozpatrzył reklamację albo upłynął termin do jej rozpatrzenia. Reklamacja powinna być rozpatrzona w terminie 30 dni od dnia jej złożenia. Stosownie do treści art. 205c ust. 7 i 8 pr. lot. roszczenia majątkowe pasażerów wynikające z przepisów, o których mowa w ust. 1, przedawniają się z upływem 1 roku od dnia wykonania przewozu, a w przypadku gdy przewóz nie został wykonany - od dnia, w którym miał być wykonany. Bieg przedawnienia roszczeń majątkowych zawiesza się na okres od dnia złożenia reklamacji do dnia udzielenia na nią odpowiedzi albo do dnia, w którym upłynął termin na jej rozpatrzenie. Zgodnie z art. 15 ustawy z 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo lotnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 235) przepis art. 205c ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się wyłącznie do przewozów lotniczych wykonanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy oraz przewozów lotniczych niewykonanych, które miały być wykonane po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Powołana ustawa weszła w życie 1 kwietnia 2019 r. Wobec powyższego roszczenie powoda podlega ocenie w świetle przepisów art. 205c ustawy prawo lotnicze w brzmieniu obowiązującym od 1 kwietnia 2019 r.

Z treści art. 205c pr. lot. nie wynika, w jakim terminie pasażer winien złożyć reklamację. Jednocześnie należy podkreślić, że z przepisów art. 205c ust. 7 i 8 pr. lot. nie wynika, aby bieg terminu przedawnienia roszczenia pasażera nie rozpoczynał się dopóty, dopóki pasażer nie złoży reklamacji. Zdaniem Sądu przepisy ten należy wyklądać tak, że bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się w dacie wykonania lotu, ewentualnie w tym dniu, w którym lot miał zostać wykonany, a przepis art. 205c ust. 8 pr. lot. statuuje jedynie obowiązek odliczenia od okresu, jaki upłynął

od początku biegu terminu przedawnienia do wytoczenia powództwa bądź innej czynności skutkującej przerwaniem biegu terminu przedawnienia, czasu trwania postępowania reklamacyjnego.

Biorąc pod rozwagę daty poszczególnych zdarzeń, składających się na stan faktyczny niniejszej sprawy należy zauważyć, że postępowanie reklamacyjne trwało od najwcześniej 2 października 2019 r., tj. daty oddania pisma z 1 października 2019 r. w Urzędzie Pocztowym, do najpóźniej 24 października 2019 r., tj. daty udzielenia przez pozwanego odpowiedzi na reklamację. Należy zatem uznać, że postępowanie reklamacyjne trwało maksymalnie 23 dni. Ponieważ powód nie przedstawił dowodu doręczenia pozwanemu pisma z 1 października 2019 r., nie można precyzyjnie ustalić czasu trwania postępowania reklamacyjnego. Biorąc jednak pod rozwagę zasady doświadczenia życiowego, Sąd uznał, że doręczenie pozwanemu pisma powoda z 1 października 2019 r. nie mogło nastąpić wcześniej niż w dniu 3 października 2019 r. Należy podkreślić, że data wniesienia reklamacji nie może być oceniana w świetle art. 115 § 2 kpc, lecz wyłącznie w świetle art. 61 k.c. Gdyby abstrahować od zasad doświadczenia życiowego, należałoby przyjąć, że postępowanie reklamacyjne trwało 1 dzień – 24 października 2019 r., gdyż jest to jedyna data, którą można uznać za datę doręczenia pozwanemu reklamacji powoda w świetle zebranego materiału dowodowego. W konsekwencji Sąd uznał, że postępowanie reklamacyjne trwało 22 dni. Termin przedawnienia w niniejszej sprawie bez uwzględniania czasu trwania postępowania reklamacyjnego upłynąłby 28 lipca 2020 r. Uwzględniając 22 dni trwania postępowania reklamacyjnego Sąd uznał, że powód winien wytoczyć powództwo bez narażania się na skutki przedawnienia najpóźniej do dnia 18 sierpnia 2020 r. Nie ulega wątpliwości, że pozew został wniesiony po tej dacie, przez co roszczenie powoda uległo przedawnieniu.

Skutki upływu terminu przedawnienia w pełni odnoszą się do żądanych w sprawie należności ubocznych w postaci odsetek za opóźnienie. Podkreślenia wymaga, że roszczenia o odsetki za opóźnienie przedawniają się odrębnie od roszczenia głównego, z tym jednak zastrzeżeniem, że z reguły nie później niż z upływem terminu przedawnienia roszczenia głównego. Treść tej reguły ma charakter gwarancyjny, bowiem jeżeli roszczenie uboczne nie przedawniało się wraz z przedawnieniem roszczenia głównego, dłużnik dla obrony przed nieprzedawnionym roszczeniem ubocznym musiałby, ze względu na uzależnienie powstania roszczenia ubocznego od istnienia roszczenia głównego, wdać się w spór co do przesłanek roszczenia głównego, a to przekreślałoby znaczenie przedawnienia się roszczenia głównego (zob. uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z 26 stycznia 2005 r., III CZP 42/04). Z uwagi na powyższe odsetki uległy przedawnieniu w tym samym terminie co należność główna.

Wobec uznania zarzutu przedawnienia za trafny, Sąd odstąpił od badania pozostałych zarzutów podniesionych przez pozwanego.

Kierując się przedstawioną wyżej argumentacją i powołanymi przepisami prawnymi, Sąd orzekł jak w sentencji.

S. P. 1 S.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem proszę doręczyć pełnomocnikowi powoda.

W., dnia 14 stycznia 2021 r.

S. P. 1 S.